

**Szczegółowy zakres materiału z aktów prawnych i literatura konkursowa dla Konkursu
Wiedzy Prawniczej Akademii Piotrkowskiej
„Prawo w Praktyce”**

Postanowienia ogólne

1. Zakres materiału konkursowego obejmuje wyłącznie zagadnienia wskazane w § 3 Regulaminu Konkursu oraz jednostki redakcyjne aktów prawnych wymienione w niniejszym dokumencie.
2. Uczestnicy Konkursu nie są zobowiązani do opanowania całych aktów prawnych, lecz jedynie wskazanych niżej przepisów, w zakresie odpowiadającym tematyce Konkursu.
3. Pytania konkursowe opracowywane są wyłącznie w granicach zakresu określonego w Regulaminie Konkursu oraz niniejszym dokumencie.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy Konstytucji RP:

1. **art. 30** – godność człowieka;
2. **art. 31** – zasada wolności i granice korzystania z praw i wolności;
3. **art. 47** – prawo do ochrony życia prywatnego;
4. **art. 49** – wolność i ochrona tajemnicy komunikowania się;
5. **art. 51** – ochrona informacji dotyczących osoby;
6. **art. 54** – wolność wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji;
7. **art. 57** – wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich;
8. **art. 61** – prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej;
9. **art. 62** – prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania;
10. **art. 63** – prawo składania petycji, wniosków i skarg;
11. **art. 70** – prawo do nauki;
12. **art. 72** – ochrona praw dziecka;
13. **art. 76** – ochrona konsumentów.

Wskazane przepisy odpowiadają obszarom konkursowym dotyczącym praw i wolności młodego obywatela, prywatności, wolności słowa, ochrony konsumenta oraz aktywności obywatelskiej.

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy:

1. **art. 1** – przedmiot ustawy;
2. **art. 2** – podstawowe pojęcia;
3. **art. 3–7** – zakres stosowania ustawy i wyłączenia;
4. **art. 8–11** – obowiązki przedsiębiorcy w umowach innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość;
5. **art. 12–26** – obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość;
6. **art. 27–38** – prawo odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, w tym:
 1. **art. 27–32** – zasady i termin odstąpienia od umowy,
 2. **art. 33–37** – koszty i skutki odstąpienia od umowy,
 3. **art. 38** – wyjątki od prawa odstąpienia od umowy.

Wskazane przepisy odpowiadają obszarowi konkursowemu dotyczącemu praw konsumenta przy zakupach stacjonarnych i internetowych oraz odstąpienia od umowy zawartej na odległość.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy:

1. **art. 1** – zakres regulacji Kodeksu wyborczego;
2. **art. 5–9** – przepisy wstępne w zakresie podstawowych pojęć i zasad technicznych związanych z wyborami;
3. **art. 10** – czynne prawo wyborcze;
4. **art. 11** – bierne prawo wyborcze.

Zakres materiału z Kodeksu wyborczego ma charakter podstawowy i służy wyłącznie przygotowaniu do zagadnienia „udział w wyborach – podstawowe zasady prawa wyborczego”.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy:

1. **art. 10** – odpowiedzialność karna ze względu na wiek sprawcy;
2. **art. 190a** – uporczywe nękanie i podszywanie się pod inną osobę;
3. **art. 212** – zniesławienie;
4. **art. 213** – okoliczności wyłączające odpowiedzialność za czyn z art. 212;

5. **art. 214** – publiczne podniesienie lub rozgłoszenie zarzutu;
6. **art. 215** – podanie wyroku do publicznej wiadomości;
7. **art. 216** – zniewaga;
8. **art. 217** – naruszenie nietykalności cielesnej.

Wskazane przepisy odpowiadają zagadnieniom cyberprzemocy, hejtu, zniesławienia, odpowiedzialności za treści publikowane online oraz odpowiedzialności osób niepełnoletnich i pełnoletnich.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy:

1. **art. 5a** – konsultacje z mieszkańcami gminy oraz budżet obywatelski;
2. **art. 5b** – wspieranie idei samorządowej, młodzieżowa rada gminy i jej podstawowe kompetencje;
3. **art. 41a** – obywatelska inicjatywa uchwałodawcza mieszkańców gminy.

Wskazane przepisy odpowiadają obszarowi konkursowemu dotyczącemu młodzieżowych rad gmin, konsultacji społecznych, budżetu obywatelskiego oraz inicjatywy obywatelskiej na poziomie lokalnym.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny

Zakres materiału obejmuje następujące przepisy:

1. **art. 22¹** – pojęcie konsumenta;
2. **art. 23** – dobra osobiste człowieka;
3. **art. 24** – środki ochrony dóbr osobistych;
4. **art. 415** – ogólna zasada odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym;
5. **art. 556** – odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi;
6. **art. 556¹** – wada rzeczy sprzedanej;
7. **art. 560** – uprawnienia kupującego w razie wady rzeczy;
8. **art. 561** – wymiana rzeczy lub usunięcie wady;
9. **art. 568** – terminy związane z odpowiedzialnością z tytułu rękojmi;
10. **art. 577** – gwarancja przy sprzedaży.

Wskazane przepisy odpowiadają zagadnieniom naruszenia dóbr osobistych, odpowiedzialności cywilnej, a także różnic między rękojnią i gwarancją oraz podstawowym uprawnieniom kupującego.

Literatura konkursowa

Literaturą obowiązującą w Konkursie jest: **K. Markiewicz, M. Szczocarz-Krysiak, *Apteczka prawna – Lex bez łez*, Warszawa 2024.**

Doprecyzowanie zakresu

1. Zagadnienia wymienione w § 3 Regulaminu Konkursu, które nie zostały pokryte wprost przez akty prawne wskazane w materiałach konkursowych, uczestnicy przygotowują na podstawie literatury konkursowej oraz źródeł internetowych wskazanych przez Organizatora. Dotyczy to w szczególności:
 1. ochrony danych osobowych,
 2. praw autorskich w sieci,
 3. roli instytucji takich jak Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, rzecznik konsumentów i Rzecznik Finansowy,
 4. działalności organizacji pozarządowych.
2. W związku z tym, że w wykazie materiałów nie wskazano odrębnie m.in. ustawy o ochronie danych osobowych, ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy o petycjach ani ustawy regulującej działalność organizacji pozarządowych, zagadnienia te nie powinny być przedmiotem pytań wymagających znajomości niewskazanych przepisów ustawowych, lecz jedynie wiedzy ogólnej wynikającej z literatury i materiałów pomocniczych.

Wykaz źródeł internetowych

- <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/materialy-edukacyjne>
- <https://zpe.gov.pl/szukaj?query=&stage=E4&subject=Wiedza+o+spo%C5%82ecze%C5%84stwie+LICEUM/TECHNIKUM>
- <https://uokik.gov.pl/>
- <https://rf.gov.pl/>
- <https://uodo.gov.pl/pl>
- <https://kuratorium.kielce.pl/82244/edukacja-prawna-naruszenie-prawa-niezbednik-dla-dzieci-i-mlodziezy/>
- file:///C:/Users/pauli/Downloads/Cyberlekcje_szkponadp_Cyberprzemoc_w_zapisach_prawa_-_prezentacja.pdf
- [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/AF7C4E154156DC27C12587DB0032DA66/\\$file/Infos_293.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/AF7C4E154156DC27C12587DB0032DA66/$file/Infos_293.pdf)